

Onderwijs en Examenregeling cohort 2024-2027

Informatie voor studenten van de opleiding

Sport- en bewegingsleider

Niveau 3

Leerweg: Bol

Crebonummer kwalificatie: 25908

MBO

Krea bo futuro

Inhoudsopgave

1. Welkom op MBO Bonaire!	4
2. Algemene informatie	5
2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?	5
2.2 Begeleiding op MBO Bonaire	7
3. Opleidingsinformatie Sport- en bewegingsleider	8
3.1 Algemeen opleidingsoverzicht	8
4. Het onderwijsprogramma	10
4.1 Onderwijsprogramma (leerjaar 1)	10
4.2 Onderwijsprogramma (leerjaar 2)	11
4.3 Onderwijsprogramma (leerjaar 3)	11
4.4 Lessentabel en uren van jouw opleiding	12
5. Ontwikkelingsgericht toetsplan	14
6. Studieadvies en overgangsadvies	19
6.1 Studieadvies	19
6.2 Overgangsnormen	20
7. Diploma eisen en Examenprogramma	21
7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma	21
7.2 Uitwerking wettelijke eisen voor diplomering in beslisregel voor dit examenplan	21
7.3 Examenplan: Overzicht examenonderdelen	22
7.3.1 Beroepsgerichte examenonderdelen	22
7.3.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen	22
7.3.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap	24
7.3.4 Beroepspraktijkvorming (BPV)	25
7.3.5 Keuzedelen	26
8. Belangrijke informatie over examens	27
8.1 Examenreglement	27
8.2 Herkansingen	27
8.3 Aangepaste examens	27
8.4 Vrijstellingen	27

Vastgesteld op:

door de examencommissie

namens het Bevoegd Gezag van MBO Bonaire

- Addendum datum 26-08-2026

1. Welkom op MBO Bonaire!

Dit is de onderwijs- en examenregeling (OER) van jouw opleiding. Dit OER is leidend voor jouw opleiding op MBO Bonaire. In dit OER vind je zowel algemene informatie over het MBO als specifieke informatie over jouw opleiding. In de algemene informatie lees je hoe opleidingen op het MBO Bonaire in elkaar zitten, op welke manier jij als student begeleid wordt bij ons en bij wie je terecht kunt met vragen.

In de opleidingsinformatie vind je informatie over het programma van jouw opleiding. Alle leeractiviteiten die er tijdens jouw opleiding worden aangeboden vind je in het onderwijsprogramma, een overzicht van alle toetsen, vind je in het toetsplan en een overzicht van alle examens vind je in het examenplan. In het examenplan staat ook welke examens meetellen voor jouw diploma.

Dit OER blijft jouw hele opleiding geldig. Indien er wijzigingen zijn in dit OER wordt je op tijd geïnformeerd door de opleiding. De meest actuele versie van het OER van jouw opleiding kun je vinden op www.mbobonaire.com.

2. Algemene informatie

2.1 Hoe ziet een MBO opleiding op MBO Bonaire eruit?

Een MBO opleiding op MBO Bonaire heeft de volgende onderdelen:

- Theorie- en praktijklessen over het beroep
- Stage (dit noemen we in het MBO BPV of beroepspraktijkvorming)
- Keuzedelen over het beroep, speciale vaardigheden, taal en/of culturele context
- Loopbaan en burgerschap
- Nederlands
- Rekenen
- Engels (niet bij alle opleidingen verplicht)
- Andere talen (niet bij alle opleidingen verplicht)

De theorie- en praktijklessen over het beroep

De lessen op school gaan over de theorie en praktijk van jouw toekomstige beroep. Je krijgt verschillende vakken waarbij je niet alleen uit boeken leert, maar ook oefent in de praktijk. De theorie en de praktijklessen worden gegeven op school, maar vinden ook plaats buiten de school. Je gaat bijvoorbeeld op excursie of krijgt les op een bedrijfslocatie. Voor de meeste vakken moet je ook huiswerk maken en zelfstandig oefenen.

De stage (BPV)

De stage is voor het mbo heel belangrijk. Op de stage leer je werken in een bedrijf of organisatie, leren door te doen. Je wordt daarbij geholpen door een begeleider op de stageplek en een begeleider vanuit school. In het BPV handboek van je opleiding vind je alle informatie over jouw BPV.

Keuzedelen

Iedere mbo student volgt ook keuzedelen tijdens de opleiding. Hierin leer je speciale vaardigheden voor jouw beroep. Een keuzedeel kan (deels) op school, in de stage of als huiswerk gegeven worden.

Voor niveau 3: minimaal 720 studiebelastinguren

Voor jouw opleiding is er een aantal keuzedelen vastgesteld. Soms wisselt het aanbod nog. Het kan ook voorkomen dat jouw opleiding afwijkt van de keuzedeelverplichting door tijd te besteden aan onderwijs in het kader van persoonlijke, culturele of levensbeschouwelijke vorming.

In de tabellen bij 4.1 'Het onderwijsprogramma' zie je bij het onderdeel 'Keuzedelen' welke er wanneer worden aangeboden en welke keuzes je kunt maken. Bij 7.3.5 vind je de examenplannen voor de keuzedelen waar ook alle werkprocessen benoemd worden. Je maakt jouw keuze aan het einde van het eerste leerjaar.

Je kunt kiezen uit deze twee combinaties van keuzedelen¹:

A:

1. Ondernemend gedrag
2. Beachsporten
3. Duiken

B:

1. Ondernemend gedrag
2. Beachsporten
3. Instructeur fitness

C:

1. Ondernemend gedrag
2. Beachsporten
3. Instructeur zwemonderwijs

¹ We proberen met ons aanbod van keuzedelen zo goed mogelijk in te spelen op de behoefte van de arbeidsmarkt en onze studenten. Het aanbod van keuzedelen kan hierdoor gewijzigd worden. Uiteraard wordt je hierover tijdig geïnformeerd door school.

Loopbaan en burgerschap

Tijdens je opleiding volg je ook loopbaan en burgerschap: je krijgt daarin, net als bij andere vakken lessen, toetsen/opdrachten en het telt mee voor je diploma.

Bij LOB gaan de lessen over: jouw kwaliteiten, motivatie en toekomstwensen, het plannen van je loopbaan, het vinden van een passende baan of een vervolgopleiding en het uitbreiden en onderhouden van je netwerk.

Bij burgerschap leer je hoe je actief deel kunt uit maken van de Bonairiaanse samenleving. Je werkt bij burgerschap aan vier dimensies: politiek-juridisch, economisch, maatschappelijk & sociaal en vitaliteit. Je kunt voor LOB en Burgerschap toetsen en opdrachten krijgen die meetellen voor een cijfer. Als student moet je voldoen aan de inspanningsverplichting die de opleiding hiervoor heeft gesteld. Er zijn geen aparte examens, maar je krijgt wel een eindbeoordeling.

Nederlands

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Nederlands aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren) op het niveau dat bij je past. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het niveau van je opleiding examen doet.

Op het MBO Bonaire gelden de volgende niveaus:

- Op niveau 2 doe je examen op niveau 1F of 2F
- Op niveau 3 doe je examen op niveau 2F
- Op niveau 4 doe je examen op niveau 3F

Rekenen

In het eerste leerjaar begin je altijd met een test om je niveau te bepalen. Je werkt daarna bij Rekenen aan alle vaardigheden uit de vijf domeinen. Je krijgt regelmatig oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en verderop in je opleiding maak je ook examens.

Het uitgangspunt is dat je op het niveau van je opleiding examen doet.

Hieronder zie je de vijf **domeinen**, elk op het bijbehorende mbo **niveau** 2, 3 of 4

- Grootheden en eenheden;
- Oriëntatie in de twee- en driedimensionale wereld;
- Verhoudingen herkennen en gebruiken;
- Procenten gebruiken;
- Omgaan met kwantitatieve informatie.

Engels bij opleidingen op niveau 4

Binnen alle niveau 4 opleidingen is Engels een generiek vak. Tijdens de lessen werk je aan alle taalvaardigheden (lezen, luisteren, schrijven, spreken, gesprekken voeren). Ook voor Engels krijg je oefentoetsen, toetsen voor een beoordeling en examens.

Beroepsgerichte talen of rekenen

Naast de generieke lessen krijg je soms te maken met beroepsgericht taal of rekenen. Dit verschilt per opleiding. Het kan drie dingen betekenen:

- Een extra taal die je moet leren om je beroep goed te kunnen doen.
- Beroepshandelingen die je in een andere taal moet kunnen uitvoeren.
- Een hoger niveau voor taal en/of rekenen omdat het nodig is voor je beroep.

Leuk, maar hoe zit het nu voor mijn opleiding?

Blader snel door om te ontdekken hoe jouw opleiding in elkaar zit. Ben je nieuwsgierig welke vakken je krijgt en hoe de lesuren verdeeld zijn? Blader dan snel door naar Hoofdstuk 4 Het onderwijsprogramma.

2.2 Begeleiding op MBO Bonaire

In de opleiding is er persoonlijke aandacht en begeleiding voor jou. De opleiding en daarmee dus jouw loopbaan begint al bij de intake. Je doorloopt een intake en je krijgt een studieloopbaanbegeleider (SLB'er). De SLB'er is jouw mentor. Hij of zij begeleidt je tijdens je opleiding en kijkt samen met jou steeds opnieuw naar jouw kwaliteiten, je wensen en je mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. Voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben, hebben we extra begeleiding. Bijvoorbeeld bij persoonlijke vragen, studievaardigheden of extra ondersteuning bij taal/rekenen. Hiervoor kun je in contact komen met het supportteam. Wat het meest geschikt is voor jou zoeken we samen uit. Bij je SLB'er kun je meer informatie hierover vragen.

3. Opleidingsinformatie Sport- en bewegingsleider

3.1 Algemeen opleidingsoverzicht

In onderstaand schema vind je het algemeen opleidingsoverzicht. Hierin zie je in vogelvucht op wat voor soort MBO opleiding je zit.

Je vindt hierin onder andere de belangrijkste informatie uit het kwalificatiedossier (in het kwalificatiedossier zijn de eisen voor jouw opleiding landelijk bepaald. Je kunt het hele kwalificatiedossier van jouw opleiding vinden op <http://kwalificaties.s-bb.nl/>.) Afkortingen: *B=Basis, P= Profiel, K=Kerntaak, W=Werkproces*

Dossier	Sport en Bewegen
Crebocode dossier	23366
Versie dossier	Herziening Dossiers 1 augustus 2023
Kwalificatie	Sport- en bewegingsleider
Kwalificatie vanaf	1 augustus 2023
Crebocode kwalificatie	25908
Basis 1-Kerntaak 1:	B1-K1-W1: Bereidt een les of training voor
Aanbieden van een les of training	B1-K1-W2: Voert een les of training uit
	B1-K1-W3: Begeleidt en instrueert SB-deelnemers
	B1-K1-W4: Evalueert de les of training
Basis 1-Kerntaak 2:	B1-K2-W1: Bereidt het toernooi of evenement voor
Organiseren en uitvoeren van een toernooi of evenement	B1-K2-W2: Voert een toernooi of evenement uit
	B1-K2-W3: Evalueert het toernooi of evenement met het team

Leerweg:	BOL
Instructietaal:	Nederlands
Studielast:	4800 klokuren
Instroomrechten:	De instroomrechten voor de opleidingen op MBO Bonaire zijn als volgt: Opleidingen niveau 2: Minimaal diploma VMBO basis of een diploma MBO 1 Opleidingen niveau 3: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO niveau 2 met minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen op 1F Opleidingen niveau 4: Voor een reguliere niveau 4: Minimaal diploma VMBO kader, overgangsbewijs van HAVO 3 naar 4 of diploma MBO 3 waarbij geldt: niet lager dan 1F op <i>alle</i> onderdelen talen/rekenen Voor een versnelde niveau 4: minimaal <i>gemiddeld</i> voldoende op alle onderdelen talen/rekenen 2F. Aanvullende eis voor aanmelding BBL een arbeidscontract bij een erkende werkplek met gecertificeerde leermeester en minimaal 16 klokuren per week BPV.
Wettelijk kader:	Voor het Middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland geldt de WEB BES.

4. Het onderwijsprogramma

Op MBO Bonaire is het schooljaar verdeeld in 4 lesperiodes van 9 of 10 weken. Tijdens iedere lesperiode krijg je les in verschillende vakken en thema's en/of ga je op stage (BPV.) In het onderwijsprogramma hieronder zie je hoe de opleiding is opgebouwd. En in de lessentabel daarna kun je zien hoeveel uren les er gepland zijn per vak. Het onderwijsprogramma en de lessentabel kunnen tijdens jouw opleiding wijzigen. Indien er een wijziging is wordt je hier tijdig over geïnformeerd.

4.1 Onderwijsprogramma (leerjaar 1)

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Kerntaak vakken: B1-K1 (W1 t/m W4): - Les en leidinggeven theorie - Les en leidinggeven praktijk	Beroepsgerichte vakken B1-K1 (W1 t/m W4): - Les en leidinggeven theorie - Les en leidinggeven praktijk	Kerntaakvakken B1-K1 (W1 t/m W4): - Les en leidinggeven theorie - Les en leidinggeven praktijk	Kerntaakvakken B1-K1 (W1 t/m W4): - Les en leidinggeven theorie - Les en leidinggeven praktijk
Extra beroepsvakken - Sportvaardigheid - Trainingskunde	Extra beroepsvakken - Sportvaardigheid - Trainingskunde	Extra beroepsvakken - Sportvaardigheid - Trainingskunde	Extra beroepsvakken - Sportvaardigheid - Trainingskunde
Keuzedelen - Ondernemend gedrag	Keuzedelen - Ondernemend gedrag	Keuzedelen - Ondernemend gedrag	Keuzedelen - Ondernemend gedrag
Beroepspraktijkvorming - Voorbereiding BPV	Beroepspraktijkvorming - BPV-1 (stage, 8u p/w) - Reflectie BPV	Beroepspraktijkvorming - BPV-1 (stage, 8u p/w) - Reflectie BPV	Beroepspraktijkvorming - BPV-1 (stage, 8u p/w) - Reflectie BPV
Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - Burgerschap - ICT - SLB	Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - Burgerschap - ICT - SLB	Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - Burgerschap - ICT - SLB	Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - Burgerschap - ICT - SLB

4.2 Onderwijsprogramma (leerjaar 2)

Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8
Kerntaakvakken B1-K1 (W1 t/m W4): - Les en leidinggeven theorie - Les en leidinggeven praktijk B1-K2 (W1 t/m W3): - Organiseren van evenementen theorie - Organiseren van evenementen praktijk	Kerntaakvakken B1-K1 (W1 t/m W4): - Les en leidinggeven theorie - Les en leidinggeven praktijk B1-K2 (W1 t/m W3): - Organiseren van evenementen theorie - Organiseren van evenementen praktijk	Kerntaakvakken B1-K1 (W1 t/m W4): - Examenbegeleiding B1-K1 B1-K2 (W1 t/m W3): - Organiseren van evenementen theorie - Organiseren van evenementen praktijk	Kerntaakvakken B1-K1 (W1 t/m W4): - Examenbegeleiding B1-K1 B1-K2 (W1 t/m W3): - Organiseren van evenementen theorie
Overige beroepsvakken - Sportvaardigheid	Overige beroepsvakken - Sportvaardigheid	Beroepsgerichte vakken - Sportvaardigheid	Beroepsgerichte vakken -
Keuzedelen - Ondernemend gedrag - Beachsporten	Keuzedelen - Ondernemend gedrag - Beachsporten	Keuzedelen - Ondernemend gedrag - Beachsporten	Keuzedelen - Ondernemend gedrag - Beachsporten
Beroepspraktijkvorming - Voorbereiding BPV	Beroepspraktijkvorming - BPV-2 (stage, 8u p/w) - Reflectie BPV	Beroepspraktijkvorming - BPV-2 (stage, 8u p/w) - Reflectie BPV	Beroepspraktijkvorming - BPV-2 (stage, 24u p/w) - Reflectie BPV
Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - Burgerschap - SLB	Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - Burgerschap - SLB	Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - SLB	Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - SLB

4.3 Onderwijsprogramma (leerjaar 3)

Periode 9	Periode 10	Periode 11	Periode 12
Kerntaakvakken B1-K2 (W1 t/m W3): - Organiseren van evenementen theorie - Organiseren van evenementen praktijk	Kerntaakvakken B1-K2 (W1 t/m W3): - Organiseren van evenementen theorie - Organiseren van evenementen praktijk	Kerntaakvakken B1-K2 (W1 t/m W3): - Examenbegeleiding B1-K1	Kerntaakvakken B1-K2 (W1 t/m W4): - Examenbegeleiding B1-K2
Overige beroepsvakken - Sportvaardigheid	Overige beroepsvakken	Beroepsgerichte vakken	Beroepsgerichte vakken
Keuzedelen - Duiken/Fitness/Zwemmen	Keuzedelen - Duiken/Fitness/Zwemmen	Keuzedelen - Duiken/Fitness/Zwemmen	Keuzedelen - Duiken/Fitness/Zwemmen
Beroepspraktijkvorming - Voorbereiding BPV	Beroepspraktijkvorming - BPV3 (stage, 16u p/w) - Reflectie BPV	Beroepspraktijkvorming - BPV3 (stage, 24u p/w) - Reflectie BPV	Beroepspraktijkvorming - BPV3 (stage, 24u p/w) - Reflectie BPV
Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - SLB	Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - SLB	Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - SLB	Generieke vakken - Nederlands - Rekenen - Engels - SLB

4.4 Lessentabel en uren van jouw opleiding

Sport en Bewegingsleider (Cohort 2024)												
Periode:	Jaar 1				Jaar 2				Jaar 3			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Generieke Vakken												
Nederlands	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2
Rekenen	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1
Engels	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1
Burgerschap		2	2	2	2	2						
ICT	1	1	1	1								
Studievaardigheden	1											
SLB	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Beroepsgerichte Vakken												
Les en leidinggeven theorie (LLT)	3	3	3	3	2	2						
Les en leidinggeven praktijk (LLP)	3	3	3	3	2	2						
Examenbegeleiding B1-K1 (EXA)							2	1				
Organiseren van evenementen theorie (OET)					2	2	2	2	2	2		
Organiseren van evenementen praktijk (OEP)					2	2	2		2	2		
Examenbegeleiding B1-K2 (EXA)											2	1
Sportvaardigheid (SVH)	8	4	4	4	4	4	4		4			
Trainingskunde (TRK)	3	3	3	3								
Voorbereiding BPV (VBPV)	1				1				1			
Reflectie BPV (RBPV)		1	1	1		1	1	1		1	1	1
BPV (klokuren)		8	8	8		8	8	24		16	24	24
Keuzedeel 1 Ondernemend gedrag	2	2	2	2	2	2	2	2				
Keuzedeel 2 Beachsporten					3	3	3	4				
Keuzedeel 3 Eigen keuze*									3	3	3	4
Aantal weken	9	10	9	9	9	10	9	9	9	10	9	9
Generieke vakken per week	11	12	12	12	10	10	8	5	8	8	5	5
Beroepsgerichte vakken per week	18	14	14	14	13	13	11	4	9	5	3	2
Keuzedelen	2	2	2	2	5	5	5	6	3	3	3	4
Totaal lesuren per week	31	28	28	28	28	28	24	15	20	16	11	11
Totaal (klokuren) BPV per week		8	8	8		8	8	24		16	24	24
Totaal lesuren per periode	279	280	252	252	252	280	216	135	180	160	99	99
Totaal klokuren per periode	209	210	189	189	189	210	162	101	135	120	74	74

*Keuze tussen Instructeur Duiken / Instructeur Fitness
/Instructeur Zwemonderwijs

	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3
Begeleide uren op school	797	662	404
BPV	224	368	592
Totaal begeleide uren	1021	1030	996
Onbegeleide uren	579	570	605
Totaal per jaar	1600	1600	1600
Totaal opleiding	4800		

Om je diploma te behalen moet je voldoende uren maken op school en op de stage en daarnaast doe je regelmatig huiswerk. In de tabel zie je het daarom totaal aantal uren voor jouw opleiding.

BOT: dit is de begeleide onderwijstijd op school (de uren voor lessen, toetsen, examens)
BPV: dit is de tijd voor de verschillende stages
Zelfstandig: dit is de tijd die je zelfstandig besteedt aan huiswerk en leren.
Totaal: dit is alle tijd van BOT, BPV en zelfstandig werken bij elkaar opgeteld.

5. Ontwikkelingsgericht toetsplan

Iedere periode krijg je een of meerdere toetsen die horen bij de vakken waarin je les krijgt. De resultaten die je behaalt voor deze toetsen wegen mee voor de overgang naar het volgende leerjaar en bereiden je voor op de examens. Hieronder zie je per leerjaar welke toetsen je krijgt en wat de weging is voor de overgang naar het volgende leerjaar.

Toetsplan Leerjaar 1								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	Weging	Resultaat	Herkansbaar?
LLT	1	LLT1: Les en leidinggeven theorie 1	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	LLT2: Les en leidinggeven theorie 2	Schriftelijk	180 min	School	1	O/V/G	Ja
	3	LLT3: Les en leidinggeven theorie 3	Opdrachten reader	9 wkn	School	1	O/V/G	Ja
	4	LLT4: Les en leidinggeven theorie 4	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
LLP	2	LLP1: Les & leidinggeven praktijk 1	Praktijk	15 min	School	1	OVG	Ja
	3	LLP2: Les & leidinggeven praktijk 2	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	4	LLP3: Les & leidinggeven praktijk 3	Schriftelijk + praktijk	20 min	School	1	OVG	Ja
	Gemiddelde periode 1 tot en met 4							
SVH	2	Sportfolio t/m periode 2	Praktijk / portfolio	18 wkn	School & extern	1	OVG	Ja
	4	Sportfolio t/m periode 4	Praktijk / portfolio	18 wkn	School & extern	1	OVG	Ja
	Gemiddelde periode 1 tot en met 4							
TRK	2	TRK1: Trainingskunde 1	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	TRK2: Trainingskunde 2	Praktijk	60 min	School & extern	1	Cijfer	Ja
	4	EHBO	Praktijk	9 wkn	School	1	B/ NB	Ja
NED	1	Spreken TH3	Mondeling	10 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Lezen TH2	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Schrijven TH1	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Luisteren TH2	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde periode 1 tot en met 4							
REK	2	Ondersteunende vaardigheden	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	DT1 Verhoudingen	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	DT2 Procenten	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde periode 2 tot en met 3							
ENG	1	Luisteren A2	Schriftelijk	30 min	School	1	Cijfer	Ja

	1	Lezen A2	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Grammatica	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	Schrijven A2	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	Speech	Mondeling	10 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	Curriculum Vitae	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde periode 1 tot en met 4							
BUR	1	Blok 1	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	2	Blok 2	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	4	Blok 3	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
ICT	1	MS Outlook	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	2	MS Word	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	3	MS Excel	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	4	MS PowerPoint	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde periode 1 tot en met 4							
K-OND	1	Wie ben ik?	Mondeling	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	2	Project duurzaam ondernemen	Schriftelijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	3	Pitch	Mondeling	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	4	Een eigen onderneming	Schriftelijk	9 wkn	BPV	1	OVG	Ja
SLB	1	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	2	Studieadvies	Praktijk	9 wkn	School	1	N/V/P	Ja
	3	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	4	Studieadvies	Praktijk	9 wkn	School	1	N/V/P	Ja
	4	Portfolio leerjaar 1	Schriftelijk	Jaar 1	School	1	V/NV	Ja
(R)BPV	3	Tussenevaluatie	Gesprek	n.v.t.	BPV-plek	1	B / NB	Nee
	4	Eindevaluatie	Gesprek	n.v.t.	BPV-plek	1	B / NB	Ja

Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	Weging	Resultaat	Herkansbaar?
LLT	5	LLT5: Doelgroepen	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	LLT6: Mini examen les en leidinggeven verslag	Schriftelijk	6 wkn	School	1	OVG	Ja
LLP	6	LLP4: Mini examen les en leidinggeven praktijk	Praktijk	1 uur	School	1	OVG	Ja
OET	5	OET1: Organisatievormen	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	OET2: Theorietoets draaiboek	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde periode 5 en 7							
OEP	6	OEP1: Activiteit en wedstrijdsschema	Schriftelijk + praktijk	90 min	School	1	OVG	Ja
SVH	5	SVH1: Zwemmen - waterpolo	Praktijk	9 wkn	School & extern	1	OVG	Ja
	5	SVH2: Fitness	Praktijk	9 wkn	School & extern	1	OVG	Ja
	6	SVH3: Vechtsporten	Praktijk	9 wkn	School & extern	1	OVG	Ja
	6	SVH4: Bewegen op muziek	Praktijk	9 wkn	School & extern	1	OVG	Ja
	7	SVH5: Windsurfen	Praktijk	9 wkn	School & extern	1	OVG	Ja
K-BSP	6	BSP1: Beachsport 1	Schriftelijk & praktijk	4 uur	School & extern	1	B / NB	Ja
NED	5	Eindtoets Gesprekken	Mondeling	10 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	Eindtoets Lezen	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Praktijkopdracht	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Eindtoets Taalverzorging	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Eindtoets Luisteren	Schriftelijk	50 min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde periode 5 tot en met 8							
REK	5	DT3 Groot- en eenheden	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	6	DT4 2D en 3D	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	DT5 Omgaan kwant. info	Digitaal	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde periode 5 tot en met 6							
ENG	5	Luisteren B1	Schriftelijk	35 min	School	1	Cijfer	Ja
	5	Lezen	Schriftelijk	60 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Grammatica	Schriftelijk	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Schrijven B1	Schriftelijk	80 min	School	1	Cijfer	Ja
	7	Conversations B1	Mondeling	25 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Cover letter	Schriftelijk	90 min	School	1	Cijfer	Ja
	8	Vocabulaire	Mondeling	45 min	School	1	Cijfer	Ja
	Gemiddelde periode 5 tot en met 8							

BUR	5	Blok 4	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja
	6	Blok 5	Schriftelijk	9 wkn	School	1	B / NB	Ja

K-OND	5	Project BPV	Schriftelijk	9 wkn	BPV	1	OVG	Ja
	6	Verbetervoorstellen	Schriftelijk	9 wkn	School	1	OVG	Ja
	7	Presenteren ond. gedrag	Mondeling	9 wkn	School	1	OVG	Ja
SLB	5	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	6	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	7	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	8	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	8	Portfolio leerjaar 2	Schriftelijk	Jaar 2	School	1	V/NV	Ja
(R)BPV	7	Tussenevaluatie	Gesprek	n.v.t.	BPV-plek	1	B / NB	Nee
	8	Eindevaluatie	Gesprek	n.v.t.	BPV-plek	1	B / NB	Ja

Toetsplan Leerjaar 3								
Vak	Periode	Naam toets	Toetsvorm	Duur	Locatie	Weging	Resultaat	Herkansbaar?
OET	9	OET3: Draaiboek evenement	Schriftelijk	9 wkn	School & extern	1	OVG	Ja
OEP	10	OEP2: Uitvoeren van evenement	Praktijk	Dagdeel	School & extern	1	OVG	Ja
SVH	9	SVH16: trendsporten	Praktijk	9 wkn	School & extern	1	OVG	Ja
K-KD	10	Keuzedeel toets - Duiken <i>of</i> Fitness <i>of</i>	Schriftelijk	60 min	School & extern	1	B / NB	Ja
SLB	9	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	10	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	11	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	12	Voortgang	Praktijk	9 wkn	School	1	OMVG	Ja
	12	Portfolio leerjaar 3	Schriftelijk	Jaar 3	School	1	V/NV	Ja
(R)BPV	11	Tussenevaluatie	Gesprek	n.v.t.	BPV-plek	1	B / NB	Nee
	12	Eindevaluatie	Gesprek	n.v.t.	BPV-plek	1	B / NB	Ja

6. Studieadvies en overgangsadvies

6.1 Studieadvies

In het eerste leerjaar krijg je 2x een studieadvies¹ (na periode 2 en na periode 4)². Het docententeam kijkt hierbij naar jouw **resultaten**, je **aanwezigheid**, je **inzet** en **beroepshouding** op school en in het leerbedrijf.

Positief Studieadvies **(GROEN)**

Als het gewoon goed gaat op school krijg je een positief studieadvies. De docenten vertrouwen erop dat je goed aan het werk bent om jouw diploma te kunnen halen.

Een positief studieadvies krijg je als...

- Het totaal van je beroepsgerichte vakken op school gemiddeld voldoende zijn
- Het totaal van je generieke vakken (de talen, rekenen, loopbaan en burgerschap) gemiddeld voldoende zijn
- Je aanwezigheid op school en stage voldoende is (ten minste 80% aanwezig)
- Je inzet en beroepshouding op school en/of stage goed zijn

Voorwaardelijk Studieadvies **(GEEL)**

Gaat het niet allemaal goed, dan kun je een waarschuwing krijgen. Er worden dan afspraken met je gemaakt om te verbeteren, omdat je anders het diploma mogelijk niet gaat halen. Waar nodig kun je ook extra ondersteuning krijgen, zoals bijvoorbeeld bijles of hulp bij het plannen van je schoolwerk.

Een voorwaardelijk studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- Als het totaal van je beroepsgerichte vakken op school gemiddeld onvoldoende zijn
- Als het totaal van je generieke vakken gemiddeld onvoldoende zijn
- Als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende is (minder dan 80% aanwezig)
- Als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende zijn

Negatief Studieadvies **(ROOD)**

Lukt het na je voorwaardelijk studieadvies niet om te verbeteren, dan kan je uiteindelijk ook een bindend negatief studieadvies krijgen. De school kan dan besluiten dat je met de opleiding moet stoppen.

Een negatief studieadvies krijg je als één of meerdere van onderstaande punten van toepassing zijn:

- Als je al eerder een voorwaardelijk studieadvies hebt gekregen
- Als één of meerdere afspraken die met jou gemaakt zijn niet zijn nagekomen
- Als het resultaat van je beroepsgerichte *en/of* generieke vakken onvoldoende blijft³
- Als je aanwezigheid op school en stage onvoldoende blijft (<80%)
- Als je inzet en beroepshouding op school en/of stage onvoldoende blijft

Onderstaande aspecten worden meegenomen in de besluitvorming:

- Je voldoet aan één of meerdere van bovenstaande criteria.
- Je persoonlijke omstandigheden.
- Je bent besproken in het docententeam en het docententeam is gezamenlijk tot bovenstaande conclusie gekomen.
- Er zijn meerdere begeleidingsmomenten aangeboden.
- Je hebt ten minste 6 weken verbeteringstermijn gehad.

¹LET OP! Dit zijn richtlijnen. De school mag afwijken van deze richtlijnen indien er onderbouwing is.

²De school kan ten alle tijden ervoor kiezen om eerder een studieadvies te geven als daar aanleiding voor is.

³Bij de generieke vakken wordt er rekening mee gehouden of je op de streefniveau werkt of niet.

6.2 Overgangsnormen

De opleiding heeft bepaald wat de overgangsnormen zijn om door te kunnen stromen naar het volgende leerjaar. De overgangsnormen voor jouw opleiding staan hieronder beschreven.

Overgangsnormen van leerjaar 1 naar leerjaar 2:

Beroepsgerichte overgangsnormen:

- **BPV:** behaald
- **LLP:** toetsen LLP1, LLP2 en LLP3 moeten voldoende zijn afgerond.
- **LLT :** toetsen LLT1 & LLT4, moeten gemiddeld minimaal een 5,5 zijn. Van de toetsen LLT2 en LLT3 moet minimaal één voldoende zijn afgerond.
- **Sportvaardigheden:** het Sportfolio moet aan het einde van het jaar voldoende zijn beoordeeld
- **Ondernemend gedrag:** minimaal 60 XP in AYCL.

Generieke overgangsnormen:

- **Talen & Rekenen:** minimaal gemiddeld 5,5
- **Burgerschap:** minimaal 2 van de 3 blokken behaald
- **SLB: Portfolio leerjaar 1** minimaal voldaan

Overgangsnormen van leerjaar 2 naar leerjaar 3:

Beroepsgerichte overgangsnormen:

- **BPV:** behaald
- **Kerntaak examens:** 'B1-K1 Aanbieden van een les of training' is minimaal voldoende.
- **Keuzedeel examens** Zowel 'K0072 Ondernemend gedrag' en 'K0978 Beachsporten' zijn afgerond.
- **OET:** OET1 en OET 2 moeten gemiddeld minimaal een 5,5 zijn
- **OEP:** OEP1 moet minimaal voldoende worden afgerond.
- **Sportvaardigheden:** minimaal 3 van de 5 sportvaardigheden moeten met ten minste een voldoende zijn afgerond.

Generieke overgangsnormen:

- **Talen & Rekenen:** minimaal gemiddeld 5,5
- **Burgerschap:** alle 5 blokken van burgerschap zijn behaald
- **SLB: Portfolio leerjaar 2** minimaal voldaan

Wanneer je niet voldoet aan een of meerdere van de bovenstaande eisen wordt je automatisch een bespreekgeval. De school mag afwijken van deze richtlijnen indien er onderbouwing is!

7. Diploma eisen en Examenprogramma

Op de volgende pagina's vind je alle informatie die je nodig hebt om je diploma te behalen. Je vindt hieronder eerst de diploma eisen en op de volgende pagina's het examenprogramma dat hierbij hoort.

7.1 Wettelijke eisen voor het MBO diploma

Om in aanmerking te komen voor het MBO diploma moet je voldoen aan alle 'kwalificatie-eisen.' Dit zijn wettelijke eisen.

Het gaat om de volgende onderdelen:

- Beroepsgerichte eisen: Een voldoende of goed per kerntaak. Voor sommige beroepen zijn er nog extra branche- of wettelijke vereisten.
- Generieke eisen taal & rekenen: Een oordeel per vaardigheid of domein, volgens de eisen die geldend zijn voor het betreffende cohort.
- Loopbaan en Burgerschap: voldoen aan de inspanningseisen van de opleiding.
- Beroepspraktijkvorming (BPV): met een voldoende afsluiten, het leerbedrijf beslist mee over de beoordeling.
- Keuzedelen: examen doen voor alle keuzedelen, het resultaat mag onvoldoende zijn. (NB: vanaf 1 augustus 2016)

7.2 Uitwerking wettelijke eisen voor diplomering in beslisregel voor dit examenplan

Maar wat betekenen die wettelijke eisen nu concreet voor jouw opleiding? Wanneer heb jij je diploma behaald?

Je vindt het antwoord op deze vraag in de tabel hieronder. Voor jouw opleiding op MBO Bonaire geldt dat je moet voldoen aan de volgende diplomeringseisen:

	Onderdeel	Beslisregel/bewijzen
1.	Beroepsgerichte eisen	<i>alle twee de kerntaken zijn met een voldoende of goed afgerond (compensatie is niet mogelijk)</i>
2.	Generieke taal- en rekenvaardigheden*	<i>Voor Nederlands heb je de examens van de 5 deelvaardigheden afgelegd. Het streefniveau is 2F* Voor Rekenen heb je het examen (of de deexamens) voor de 5 rekendomeinen op het streefniveau 3 afgelegd*</i>
3.	Loopbaan en Burgerschap	<i>Je hebt voldaan aan de (vijf) inspanningseisen van de opleiding</i>
4.	Beroepspraktijkvorming (BPV)	<i>Alle gelopen stages tijdens je opleiding zijn afgesloten met 'behaald'</i>
5.	Keuzedelen	<i>Van elk gevolgd Keuzedeel heb je het examen afgelegd</i>

**Als bij de start van de niveau 3 opleiding blijkt dat het gevraagde generieke examenniveau voor Nederlands en/of Rekenen niet haalbaar zal zijn, komt de student in een leertraject. De examinering zal plaatsvinden in overeenstemming met het niveau van het leertraject. Deelname aan dit leertraject is verplicht.*

7.3 Examenplan: Overzicht examenonderdelen

Om te voldoen aan de diploma eisen doe je examens. Het examenprogramma van jouw opleiding vind je hieronder. Als de periode waarin een examen gepland staat wijzigt, ontvang je daarvan tijdig bericht.

7.3.1 Beroepsgerichte examenonderdelen

Examenplan Beroepsgerichte examenonderdelen Let op: Voor deelname aan proeve B1-K1 moet je de toets LLT6 en LLP4 voldoende hebben afgerond. Let op: Voor deelname aan proeve B1-K2 moet je de toets OET3 OEP2 voldoende hebben afgerond.									
Examens en code	Examen-vorm	Kerntaak	Exameninhoud - Werkprocessen - Vakkennis & vaardigheden	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Weging	Minimaal te behalen voor diplomering
24SB3-A	Proeve	B1-K1	Aanbieden van een les of training B1-K1-W1: Bereidt een les of training voor B1-K1-W2: Voert een les of training uit B1-K1-W3: Begeleidt en instrueert SB-deelnemers B1-K1-W4: Evalueert de les of training	P7	4 weken	MBO / Extern	O / V / G	1	Voldoende
24SB3-B	Proeve	B1-K2	Organiseren en uitvoeren van een toernooi of evenement B1-K2-W1: Bereidt het toernooi of evenement voor B1-K2-W2: Voert een toernooi of evenement uit B1-K2-W3: Evalueert het toernooi of evenement met het team	P11	5 weken	MBO / Extern	O / V / G	1	Voldoende

7.3.2 Examenonderdelen generieke eisen voor taal en rekenen

Nederlands:

Examenplan Nederlands									
Naam examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)		Minimaal te behalen voor diplomering
Nederlands Lezen/Luisteren 2F	Centraal examen	Lezen & Luisteren	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	Cijfer 1x	cijfer 1x	1.0
Nederlands Schrijven 2F	Instellingsexamen	Schrijven	2F	Vanaf P9	90 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		
Nederlands Spreken 2F	Instellingsexamen	Spreken	2F	Vanaf P9	10 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		
Nederlands Gesprekken 2F	Instellingsexamen	Gesprekken voeren	2F	Vanaf P9	15 minuten	MBO Bonaire	cijfer 1x		

Engels

Examenplan Engels Generiek										
Naam examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat + weging (1 decimaal)		Eind- resultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Engels Lezen A2	Centraal examen	Lezen	A2	Vanaf P9	90 minuten	School	Cijfer 1x	Cijfer 1x	Cijfer 1x	Engels is op niveau 3 géén verplichting voor diplomering!
Engels Luisteren A2	Centraal examen	Luisteren	A2	Vanaf P9	30 minuten	School	Cijfer 1x			
Engels Schrijven A1	Instellingsexamen	Schrijven	A1	Vanaf P9	60 minuten	School	Cijfer 1x	Cijfer 1x		
Engels Spreken A1	Instellingsexamen	Spreken	A1	Vanaf P9	Geen tijdslimiet	School	Cijfer 1x			
Engels Gesprekken A1	Instellingsexamen	Gesprekken Voeren	A1	Vanaf P9	Geen tijdslimiet	School	Cijfer 1x			

Rekenen

Examenplan Rekenen								
Naam examen	Examenvorm	Vaardigheid	Niveau	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Eindresultaat (geheel cijfer)	Minimaal te behalen voor diplomering
Rekenen niveau 3	Instellingsexamen	-Grootheden en eenheden -De twee-en driedimensionale wereld -Verhoudingen herkennen en gebruiken -Procenten gebruiken -Omgaan met kwantitatieve informatie	MBO3	Vanaf P9	120 min	School	Cijfer	1,0

7.3.3 Onderdelen Loopbaan en Burgerschap

Examenplan Loopbaan en Burgerschap (Burgerschap is niet ingedeeld per dimensie, maar bij elk blok hoort een overkoepelend thema. Binnen elk thema komt meerdere dimensies aan bod)						
Code	Dimensies	Bewijsstuk	Periode	Plaats	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
24LPB	Eindgesprek Loopbaan 'De reflecterende beroepsbeoefenaar'	Bewijs eindgesprek Portfolio Zelfportret	12	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
24BUR-1	Blok 1 Master your life	Bewijs afronding blok 1	1	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
24BUR-2	Blok 2 Inclusiviteit	Bewijs afronding blok 2	2	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
24BUR-3	Blok 3 Levenshuis	Bewijs afronding blok 3	4	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
24BUR-4	Blok 4 Duurzaamheid	Bewijs afronding blok 4	5	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan
24BUR-5	Blok 5 Onderzoek	Bewijs afronding blok 5	7	School	Voldaan/ Niet Voldaan	Voldaan

7.3.4 Beroepspraktijkvorming (BPV)

Examenplan Beroepspraktijkvorming						
BPV-onderdeel	Beschrijving van het BPV-onderdeel	Periode	Duur	Manier van beoordelen	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
BPV-1	De volgende werkprocessen worden geoefend: B1-K1-W1 t/m 4	2 t/m 4	8u p/w Totaal: 224 uur	De praktijkopleider beoordeelt in samenwerking met de docent sport en bewegen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Behaald / Niet Behaald	Behaald
BPV-2	De volgende werkprocessen worden geoefend: B1-K1-W1 t/m 4 B1-K2-W1 t/m 3	6 t/m 8	P6 & P7: 8u p/w P8: 24 p/w Totaal: 368 uur	De praktijkopleider beoordeelt in samenwerking met de docent sport en bewegen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Behaald / Niet Behaald	Behaald
BPV-3	De volgende werkprocessen worden geoefend: B1-K2-W1 t/m 3 Keuzedeel Duiken (K1186) óf Keuzedeel Fitness óf Keuzedeel zweminstructeur	10 t/m 12	P10: 16u p/w P11 & P12: 24u p/w 592 uur	De praktijkopleider beoordeelt in samenwerking met de docent sport en bewegen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Behaald / Niet Behaald	Behaald

7.3.5 Keuzedelen

Examenplan Keuzedelen							
Code	Examen-vorm	Exameninhoud / werkprocessen	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat	Minimaal te behalen voor diplomering
K0072	Proeve	Ondernemend Gedrag (geschikt voor niveau 3 en 4) <i>Toont ondernemend gedrag voor innovatie in beroepsuitoefening en werkomgeving</i> D1-K1-W1 Onderzoekt zichzelf, zijn (werk)omgeving en verbetermogelijkheden D1-K1-W2 Signaleert mogelijkheden voor verandering en innovatie D1-K1-W3 Neemt initiatieven in en voor zijn werk	Periode 8	Examen-opdracht & CGI 90 minuten	School / Extern	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed	Onvoldoende
K0978	Proeve	Beachsporten <i>Biedt Beachsporten aan</i> D1-K1-W1 Ontwikkelt een aanbod van beachsporten dat aansluit bij de doelgroep en de omstandigheden D1-K1-W2 Voert een aanbod met beachsport activiteiten uit D1-K1-W3 Organiseert een kleinschalig evenement in een beachomgeving	Periode 8	1 dagdeel, Activiteit minimaal 2 uur	School/ Extern	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed	Onvoldoende

Student kiest één van de onderstaande keuzedelen: **Duiken of Instructeur Fitness:**

K1186	Proeve	Duiken <i>Verzorgt lessen in duiken</i> D1-K1-W1 Stelt een jaarplan en een lesprogramma op D1-K1-W2 Voert lessen in duiken uit D1-K1-W3 Neemt vaardigheidstoetsen in duiken af	Periode 12	1 dagdeel, Activiteit minimaal 2 uur	School / Extern	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed	Onvoldoende
K0910	Proeve	Instructeur Fitness <i>Verzorgt lessen in fitness</i> D1-K1-W1 Stelt een jaarplan en een lesprogramma op D1-K1-W2 Voert lessen in fitness uit D1-K1-W3 Neemt vaardigheidstoetsen in fitness af D1-K1-W4 Stuurt assisterend sportkader aan	Periode 12	1 dagdeel, Activiteit minimaal 2 uur	School / Extern	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed	Onvoldoende
K1414	Proeve	Instructeur Zwemonderwijs (Versie 2) <i>Verzorgt lessen in zwemonderwijs</i> D1-K1-W1 Stelt een lesprogramma op D1-K1-W2 Voert lessen in zwemonderwijs uit D1-K1-W3 Neemt vaardigheidstoetsen in zwemonderwijs af	Periode 11-12	Max. 18 weken	School / Extern	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed	Onvoldoende

8. Belangrijke informatie over examens

8.1 Examenreglement

Iedere opleiding heeft regels voor het onderwijs en de examens. Het examenreglement van MBO Bonaire kun je vinden op de website. Daarin staat bijvoorbeeld hoe lang het duurt voordat je de uitslag van een examen krijgt, of wat je moet doen als je het niet eens bent met de uitslag. Ook regels over herkansingen, vrijstellingen of aangepaste examens vind je daar. De korte uitleg staat hieronder.

8.2 Herkansingen

Op het MBO Bonaire doe je op geplande momenten examen. Je hebt recht op één herkansing na het eerste examen. Als je ingeschreven staat als extraneus (een student die geen onderwijs volgt maar alleen examens doet) heb je geen recht op een herkansing na een examen.

Een extra herkansing aanvragen kan alleen als er sprake was van overmacht. Het aanvragen van een extra herkansing doe je bij de teamexamencommissie (TEC) van jouw opleiding.

8.3 Aangepaste examens

Het MBO Bonaire biedt studenten de mogelijkheid om op een aangepaste manier te examineren. Dit kan bijvoorbeeld als je dyslexie hebt. De TEC kan dan beslissen om een aanpassing te doen. Je kunt dan denken aan een examen met grotere letters of een verlenging van de examenduur. Voor alle aanpassingen geldt, dat de student deze aanvraagt bij de TEC.

8.4 Vrijstellingen

Ook voor het aanvragen van vrijstellingen kun je terecht bij de TEC. Je kunt een verzoek indienen als je bijvoorbeeld in een vorige MBO opleiding resultaten hebt gehaald die mee kunnen tellen voor je huidige opleiding. Bij het bepalen van vrijstellingen kijkt de TEC bijvoorbeeld of de resultaten echt overeenkomen met de eisen van de opleiding die je nu volgt. En hoe lang geleden je de eerdere resultaten hebt behaald en of die resultaten nu nog geldig zijn.